МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«17» жовтня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Управління проектами та грантова діяльність»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
спеціальність – H1 Агрономія
освітня програма – Агрономія

Кафедра публічного та проектного управління

Силабус склав(ла) асистент (ПП) кафедри публічного та проектного управління Олег СТАНІСЛАВЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри публічного та проектного управління, протокол № 4 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Наталія ПАВЛІХА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Агрономія», протокол № 1 від «29» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Агрономія» к.с.-г. н., доцент Ігор МЕРЛЕНКО

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/3581

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Управління проектами та грантова діяльність»

Освітня програма	Агрономія
Галузь знань / Спеціальність	H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина / H1 Агрономія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 1
Форма контролю	екзамен
Викладач(і)	асистент (пп) Олег СТАНІСЛАВЧУК

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Мета дисципліни — сформувати у студентів систему знань з управління проєктами та грантової діяльності в агропромисловому комплексі й практичні навички розроблення, планування, бюджетування та презентації аграрних проєктів у форматі грантової заявки, що дає змогу залучати державне та міжнародне фінансування для розвитку сільськогосподарських підприємств, кооперативів і громад.

Завдання: - ознайомити студентів із сутністю проєктного підходу, життєвим циклом проєкту та особливостями управління проєктами в аграрній сфері;
- навчити ідентифікувати та формулювати проблему, будувати дерево проблем і дерево цілей, перетворювати їх на проєктну ідею;
- сформувати вміння розробляти логіко-структурну матрицю проєкту з вимірюваними індикаторами, джерелами перевірки та припущеннями;
- опанувати інструменти планування робіт: ієрархічну структуру робіт, діаграму Ганта, планування ресурсів з урахуванням агротехнологічного календаря;
- навчити складати постатейний бюджет проєкту з обґрунтуванням витрат, визначати частку та джерела співфінансування, будувати графік фінансування;
- сформувати знання про джерела грантового фінансування для АПК (державні програми, програми ЄС, міжнародні та двосторонні донори, місцеві бюджети) і вміння аналізувати умови конкурсів та оцінювати відповідність проєкту вимогам програми;
- набути навичок написання наративної частини грантової заявки (бізнес-плану) відповідно до форми та критеріїв оцінювання донора;
- навчити ідентифікувати й оцінювати ризики агропроєктів, планувати заходи реагування, розробляти систему моніторингу та оцінки за індикаторами і готувати звітність донору;
- розвинути вміння презентувати проєкт та аргументовано захищати його перед експертами.

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03 — Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК04 — Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05 — Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК06 — Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
Змістовий модуль 1. Проєктний цикл в АПК: від проблеми до плану й бюджету								
1	Тема 1. Проєктний підхід в аграрній сфері. Життєвий цикл проєкту. Від проблеми до проєктної ідеї: дерево проблем і дерево цілей	4/0	2/0	13/19	19/19	МН1, МН2, МН6	МО2, МО7	ЗК01, ЗК03, ЗК05
2	Тема 2. Логіко-структурний підхід. Логіко-структурна матриця агропроєкту: мета, результати, SMART-індикатори, припущення	4/1	2/2	13/15	19/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО4, МО7	ЗК01, ЗК03, ЗК05
3	Тема 3. Планування робіт проєкту: ієрархічна структура робіт, діаграма Ганта, ресурси, агротехнологічний календар	4/0	2/0	13/19	19/19	МН1, МН2, МН5, МН6	МО2, МО7	ЗК01, ЗК05
4	Тема 4. Бюджет проєкту та кошторис. Прийнятні витрати, співфінансування, графік фінансування	4/1	2/2	13/15	19/18	МН1, МН2, МН5, МН6	МО4, МО7	ЗК03, ЗК05
Змістовий модуль 2. Грантова діяльність: донори, заявка, ризики, захист проєкту								
5	Тема 5. Джерела грантового фінансування для АПК: державні програми, програми ЄС, міжнародні та двосторонні донори. Аналіз умов конкурсу	4/0	2/0	13/19	19/19	МН1, МН4, МН5, МН6	МО2, МО7	ЗК04, ЗК05

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
6	Тема 6. Грантова заявка: структура, форма донора, критерії оцінювання. Написання наративної частини та бізнес-плану	4/0	2/2	13/17	19/19	МН1, МН2, МН4, МН6	МО4, МО7	ЗК03, ЗК04, ЗК05, СК06
7	Тема 7. Управління ризиками агропроєкту. Моніторинг, оцінка та звітність донору	4/0	2/0	13/19	19/19	МН1, МН2, МН5, МН6	МО2, МО7	ЗК01, ЗК03, ЗК05
8	Тема 8. Презентація та захист грантового проєкту. Підсумкове заняття	2/0	1/0	14/19	17/19	МН1, МН3, МН6	МО1, МО7	ЗК05, СК06
	Разом	**30/2**	**15/6**	**105/142**	**150/150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО1 — екзамен; МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Результати навчання

ПРН03. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ПРН05. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРН07. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

ПРН08. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

ПРН10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

ПРН11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 17 – Партнерство заради сталого розвитку

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + модульний контроль (30 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Проєктний підхід в аграрній сфері. Життєвий цикл проєкту. Від проблеми до проєктної ідеї: дерево проблем і дерево цілей

Поняття проєкту, його ознаки та відмінність від операційної діяльності. Життєвий цикл проєкту: ініціація, планування, реалізація, завершення. Особливості проєктів в аграрній сфері: сезонність, залежність від природно-кліматичних умов, тривалий період окупності багаторічних насаджень. Типи агропроєктів: виробничі, інфраструктурні, переробні, кооперативні, освітні. Зацікавлені сторони проєкту. Аналіз проблеми: відмінність проблеми від відсутності рішення, звуження проблеми до рівня проєкту. Дерево проблем: ключова проблема, причини, наслідки. Дерево цілей як дзеркальне перетворення дерева проблем: мета, завдання, довгостроковий вплив. Формулювання проєктної ідеї.

Тема 2. Логіко-структурний підхід. Логіко-структурна матриця агропроєкту: мета, результати, SMART-індикатори, припущення

Логіко-структурний підхід до розроблення проєктів та його використання донорами. Логіко-структурна матриця: рівні логіки втручання — загальна мета, ціль проєкту, результати, діяльність. Вертикальна логіка «якщо — то — за умови». Індикатори: вимоги SMART, базове та цільове значення, термін. Агрономічні індикатори: врожайність, приживлюваність, площа, вміст гумусу, обсяг реалізації. Джерела перевірки індикаторів. Припущення та ризики: зовнішні умови, «вбивчі припущення». Типові помилки у формулюванні результатів та індикаторів.

Тема 3. Планування робіт проєкту: ієрархічна структура робіт, діаграма Ганта, ресурси, агротехнологічний календар

Декомпозиція проєкту: ієрархічна структура робіт (WBS), правило 100 %, пакети робіт. Управлінські роботи в проєкті: закупівлі, моніторинг, звітність, комунікація. Календарне планування: діаграма Ганта, тривалість і залежності робіт, віхи, резерв часу. Агротехнологічний календар як обмеження плану: строки сівби, висадки, обробітку, збирання; погодні резерви. Метод критичного шляху (оглядово). Планування ресурсів: людські ресурси, техніка, матеріали, послуги; одиниці вимірювання. Програмні засоби планування.

Тема 4. Бюджет проєкту та кошторис. Прийнятні витрати, співфінансування, графік фінансування

Бюджет як вартісне вираження WBS. Статті витрат агропроєкту: капітальні, матеріали, оплата праці та нарахування, послуги, адміністративні, комунікація, резерв. Принцип одиничного розрахунку та обґрунтування цін. Прийнятні та неприйнятні витрати за правилами донорів. Співфінансування: частка, грошовий і негрошовий внесок, підтвердження. Графік фінансування

за періодами, касовий розрив та його покриття. Транші гранту та авансування. Текстове обґрунтування бюджету. Типові помилки бюджетування.

Тема 5. Джерела грантового фінансування для АПК: державні програми, програми ЄС, міжнародні та двосторонні донори. Аналіз умов конкурсу

Класифікація джерел фінансування проєктів в АПК: державні програми (Державний аграрний реєстр, єРобота, програми Мінекономіки та Мінагрополітики), програми ЄС (Horizon Europe, EIT Food, Erasmus+), двосторонні донори, міжнародні фінансові інституції (ЄБРР, Світовий банк, ФАО), приватні фонди, місцеві бюджети. Платформи пошуку грантів. Структура оголошення про конкурс: вимоги до заявника, пріоритети, суми, співфінансування, термін, дедлайн, формат заявки, критерії оцінювання. Оцінка відповідності проєкту програмі. Порівняльний аналіз програм і вибір цільової.

Тема 6. Грантова заявка: структура, форма донора, критерії оцінювання. Написання наративної частини та бізнес-плану

рантова заявка як відповідь на критерії оцінювання донора. Типова структура наративної частини: резюме, заявник, обґрунтування проблеми, цілі та результати, цільова група, план діяльності, бюджет, сталість, ризики, наскрізні теми (екологія, гендерна рівність, інклюзія), комунікація. Бізнес-план для державних програм: план продажів, точка беззбитковості, прогноз доходів. Правила написання тексту заявки: конкретність, числа, джерела, термінологія донора, дотримання лімітів. Узгодженість пакета документів. Додатки до заявки.

Тема 7. Управління ризиками агропроєкту. Моніторинг, оцінка та звітність донору

Поняття ризику проєкту, відмінність від проблеми та припущення. Джерела ризиків агропроєктів: природно-кліматичні, ринкові, технологічні, постачання, кадрові, фінансові, регуляторні, безпекові, управлінські. Оцінка ризиків: ймовірність, вплив, ранжування. Стратегії реагування: уникнення, зменшення, передача, прийняття; страхування в аграрній сфері. Тригери та відповідальні. Моніторинг та оцінка проєкту: план M&E за індикаторами, методи збору даних, періодичність, форми фіксації. Звітність донору: наративний і фінансовий звіт, підтверджувальні документи, перерозподіл між статтями бюджету.

Тема 8. Презентація та захист грантового проєкту. Підсумкове заняття

Презентація проєкту для донора: структура пітчу, візуалізація логіки, плану та бюджету, аргументація сталості. Типові запитання експертів і підготовка відповідей. Етика грантової діяльності та відповідальність грантоотримувача. Життя проєкту після гранту: масштабування, повторні заявки, побудова репутації заявника. Підсумкове узагальнення курсу.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ) полягає в розробленні повного пакета грантової заявки на аграрний проєкт для обраної студентом реальної грантової програми. КПІЗ виконується індивідуально протягом семестру як наскрізний проєкт: кожна практична робота формує один розділ пакета, а захист відбувається очно на підсумковому практичному занятті (практична робота 8).

Орієнтовна тематика КПІЗ (тема обирається студентом вільно за погодженням з викладачем; проєкт може бути для реального або модельного господарства з конкретною локацією):

№	Напрям проєкту	Приклад теми
1	Багаторічні насадження	Закладання інтенсивного ягідника / саду / розсадника
2	Захищений ґрунт	Будівництво теплиці або плівкових тунелів для овочів і зелені
3	Зрошення	Впровадження системи крапельного зрошення
4	Органічне виробництво	Перехід господарства на органічне виробництво та сертифікація
5	Переробка	Створення цеху сушіння / заморозки / виробництва олії чи борошна

№	Напрям проєкту	Приклад теми
6	Зберігання	Будівництво овочесховища або холодильника для ягід і фруктів
7	Ґрунти та технології	Відновлення деградованих ґрунтів, сидерати, впровадження no-till
8	Кооперація	Створення сільськогосподарського кооперативу або спільне використання техніки
9	Освіта та дорадництво	Демонстраційне поле або навчальний полігон при кафедрі / громаді
10	Диверсифікація	Агротуризм, локальний бренд продукції господарства

Структура пакета КПІЗ:

1. Проєктна ідея: опис контексту, дерево проблем, дерево цілей.
2. Логіко-структурна матриця з SMART-індикаторами, джерелами перевірки та припущеннями.
3. План робіт: ієрархічна структура робіт, діаграма Ганта з урахуванням агротехнологічного календаря, таблиця ресурсів.
4. Бюджет: постатейний кошторис з обґрунтуванням, розподіл на грант і співфінансування, графік фінансування.
5. Карта грантодавців: порівняльна таблиця 3–4 програм та обґрунтування вибору цільової.
6. Наративна частина заявки за формою обраної програми (4–6 сторінок).
7. Матриця ризиків, план моніторингу та оцінки, графік звітності.
8. Презентація для захисту (до 8 слайдів).

Вимоги до виконання: усі розділи пакета мають бути узгоджені між собою (числа, терміни, індикатори); ціни в бюджеті обґрунтовуються реальними джерелами; обрана грантова програма має бути чинною або анонсованою на момент виконання; матеріали здаються у форматі Docs/Sheets або .docx/.xlsx.

Захист КПІЗ відбувається очно: пітч до 5 хвилин без читання з листка та відповіді на 3–5 запитань викладача щодо логіки, бюджету, ризиків і сталості проєкту. Допуск до захисту — здані практичні роботи 1–7.

Оцінювання: практичні роботи 1–7 — до 10 балів кожна (70 балів); захист — до 30 балів (пакет документів — 14, пітч — 8, відповіді на запитання — 8).

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці інших авторів:

1. Кібік О., Котлубай В., Слободянюк О., Рединa Є., Корнілова О., Капустян І. Управління проєктами в умовах нестабільності: навч. посіб. [Електронне видання]. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2026. 236 с. ISBN 978-617-8814-14-4. URL: https://hdl.handle.net/11300/32921

2. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проєктами: навч. посіб. Київ: НУХТ, 2022. 139 с.

3. Ващук О., Торбас О., Лемещенко-Лагода В., Сімахова А., Мандич О. Грант: керівництво до дії: посібник. Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2024. 114 с.

4. Project Management Institute. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). 7th ed. Newtown Square, PA: PMI, 2021. 370 p.

5. AXELOS. Managing Successful Projects with PRINCE2®. 7th ed. London: PeopleCert, 2023. 440 p.

ІІ. Наукові праці

Праці інших авторів:

6. Мамчур В., Студінська Г. Теоретичні засади проєктного управління інноваційним розвитком аграрної сфери. Соціально-економічні проблеми і держава. 2025. Вип. 1 (32). С. 65–79. DOI: https://doi.org/10.33108/sepd2025.01.065

7. Мамчур В. А., Студінська Г. Я. Інноваційний розвиток аграрної сфери в умовах реалізації національної системи стійкості. Економіка та суспільство. 2023. № 56. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-144

8. Навроцький О. Державна політика розвитку аграрного бізнесу. Економіка та суспільство. 2024. № 70. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-5

9. Шпильовий Є. Економічна політика підтримки малого бізнесу АПК. Економіка та суспільство. 2024. № 60. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-90

ІІІ. Інформаційні ресурси

10. Державний аграрний реєстр: програми державної підтримки агровиробників. URL: https://www.dar.gov.ua/

11. Портал «Дія». Грантові програми «єРобота» (напрями «Сад», «Теплиці», «Новий рівень»). URL: https://diia.gov.ua/

12. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. Офіційний вебсайт. URL: https://me.gov.ua/

13. European Commission. EU Funding & Tenders Portal. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/

14. Ресурсний центр ГУРТ: конкурси грантів та можливості для громадських організацій і громад. URL: https://gurt.org.ua/